

ผลของการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

The Effect of Using the SQ4R Method on Analytical Reading Ability
of Matthayomsuksa 3 Students

สุดา ทองเปรม^{1*}

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

*ผู้รับผิดชอบบทความ

Suda Thongprem^{1*}

¹Master of Education Program in Thai Language Teaching, Faculty of Education,
Ramkhamhaeng University, Thailand

*Corresponding author: 6712610004@rumail.ru.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง ผลของการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กับเกณฑ์ร้อยละ 70 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 ห้องเรียน ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/12 จำนวน 38 คน เป็นกลุ่มทดลอง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 จำนวน 38 คน เป็นกลุ่มควบคุม ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R มีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1.00 2) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ มีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1.00 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1.00 ค่า p เท่ากับ 0.36-0.79 ค่า r เท่ากับ 0.20-0.80 และค่า KR-20 เท่ากับ 0.857 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่า t-test ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้องที่ใช้วิธีสอนแบบ

SQ4R มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่าห้องที่ใช้วิธีสอนแบบดั้งเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังใช้วิธีสอนแบบ SQ4R หลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 70

คำสำคัญ: SQ4R, ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

Abstract

This research aimed to: (1) compare the analytical reading ability of Matthayomsuksa 3 Students taught using the SQ4R method with those taught using a conventional teaching method; (2) compare the analytical reading ability of Matthayomsuksa 3 Students before and after instruction using the SQ4R method; and (3) compare the analytical reading ability of Matthayomsuksa 3 Students taught using the SQ4R method with the 70 percent criterion. The sample consisted of two Matthayomsuksa 3 classrooms selected through purposive sampling: 38 students from class 3/12 as the experimental group and 38 students from class 3/8 as the control group. The research instruments included: (1) lesson plans for teaching analytical reading using the SQ4R method, with an Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranging from 0.67 to 1.00; (2) lesson plans for teaching analytical reading using the conventional method, with an IOC ranging from 0.67 to 1.00; and (3) A 30-item multiple-choice test measuring analytical reading ability, with four options per item, having IOC values between 0.67 and 1.00, item difficulty (p) values ranging from 0.36 to 0.79, discrimination (r) values ranging from 0.20 to 0.80, and a reliability coefficient (KR-20) of 0.857. The data were analyzed using percentage, mean ($\bar{x}$), standard deviation, and t-test. The findings revealed that: (1) Matthayomsuksa 3 taught using the SQ4R method demonstrated significantly higher analytical reading ability than those taught using the conventional method at the .05 level of significance; (2) the analytical reading ability of students after learning through the SQ4R method was significantly higher than before learning at the .05 level of significance; and (3) the analytical reading ability of students after learning through the SQ4R method met the 70 percent criterion.

Keywords: SQ4R, Analytical Reading Ability

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะการสื่อสารที่มนุษย์ใช้ในการรับข้อมูลผ่านตัวอักษร การอ่านจึงเป็นสิ่งสำคัญในทุกภาษา โดยเฉพาะภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ เมื่อการอ่านเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวัน จึงเป็นสิ่งที่ประชากรทุกคนควรตระหนักและมีความสามารถในด้านการอ่านของรายวิชาภาษาไทย กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กล่าวว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิด วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แสดงให้เห็นว่าการอ่านนับเป็นสิ่งจำเป็นในการสื่อสาร เนื่องจากเป็นสิ่งที่ผู้รับสารต้องรับและวิเคราะห์ข้อมูล หากเมื่อผู้รับสารวิเคราะห์ข้อมูลผิดพลาดอาจเกิดผลกระทบตามมาและทำให้การสื่อสารไม่มีประสิทธิภาพ การอ่านเชิงวิเคราะห์จึงมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต เนื่องจากได้รับประโยชน์หลากหลายด้าน ทั้งการพัฒนาการสื่อสาร พัฒนาความรู้ พัฒนาความคิด พัฒนาสติปัญญา อันนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติ ซึ่งประเทศไทยได้จัดการสอบให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนหลายรายการ เช่น การสอบเข้าเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือในระดับชั้นอื่น ๆ จึงนับว่าการอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นความสามารถที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พึงมีเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นความสามารถที่ต้องนำไปใช้จริงในอนาคต

การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า มีนักเรียนบางส่วนที่อ่านเชิงวิเคราะห์อย่างไม่มีประสิทธิภาพ อันเนื่องมาจากผู้เรียนขาดความรู้ความเข้าใจในการอ่านเชิงวิเคราะห์ จับประเด็นในการอ่านได้ไม่ครบถ้วนทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลจากบทอ่านได้อย่างครอบคลุม และรู้สึกเบื่อหน่ายการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายเนื่องจากไม่มีความน่าสนใจ จึงส่งผลให้ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ยังไม่ผ่านเกณฑ์ตามตัวชี้วัด ท 1.1 ม.3/5 วิเคราะห์ วิจัย และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบ ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงมุ่งพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด

การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เทคนิค และนวัตกรรมต่าง ๆ ที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์พบว่า มีผู้ใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งคำถามอันนำไปสู่การอ่านเชิงวิเคราะห์ นริศรา ชยธวัช (2563) กล่าวว่า วิธีสอนแบบ SQ4R ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ได้ดีและมีประสิทธิภาพ เนื่องด้วยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ด้วยมีการตั้งคำถามตามความสนใจของนักเรียนแต่ละคน ทำให้การอ่านมีจุดมุ่งหมาย การตั้งคำถามไว้ล่วงหน้าจะทำให้

การอ่านมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนและช่วยให้นักเรียนได้แนวคิดจากคำถามและพยายามหาคำตอบ ดังนั้นการใช้คำถาม จึงเป็นแนวทางที่จะทำให้ผู้เรียนอ่านอยู่ในขอบเขตที่กำหนด ขั้นตอนต่าง ๆ ล้วนเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนเก็บ สาระสำคัญได้ รวมถึงนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอีกด้วย โดยมีขั้นตอนของวิธีสอนแบบ SQ4R ดังนี้ 1) ชี้นำเข้าสู่ บทเรียน 2) ชี้นสอน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์ แบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน ได้แก่ Survey-S Question-Q Read-R Recode-R Recite-R Reflect-R และ 3) ชี้นสรุป จึงนับว่าวิธีสอนแบบ SQ4R เป็น สิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้

ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ทำให้พบว่า งานวิจัย ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เพียงอย่างเดียวมีอยู่อย่างจำกัด เนื่องจากเป็นวิธีที่มักนำเทคนิคอื่น ๆ มาใช้ร่วมด้วย จึงทำให้ การศึกษาผลการนำวิธีสอนแบบ SQ4R เพียงอย่างเดียวไปใช้ในการอ่านเชิงวิเคราะห์ปรากฏข้อมูลอย่างจำกัด เช่นเดียวกัน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ วิธีสอนแบบ SQ4R มาเปรียบเทียบกับวิธีสอนแบบดั้งเดิม เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของ นักเรียนให้มีความสามารถด้านการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่หลักสูตร แกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างวิธีสอน แบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอน แบบ SQ4R ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอน แบบ SQ4R กับเกณฑ์ร้อยละ 70

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้องที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ4R มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่า ห้องที่ใช้วิธีสอนแบบปกติ
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ4R มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลัง การทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ4R มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 14 ห้องเรียน จำนวน 536 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 ห้องเรียน ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/12 จำนวน 38 คน เป็นกลุ่มทดลอง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 จำนวน 38 คน เป็นกลุ่มควบคุม ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ 1) วิธีสอนแบบ SQ4R และ 2) วิธีสอนแบบปกติ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน ชั้นมัธยมศึกษาที่ 3 ตัวชี้วัด ท 1.1 ม.3/5 วิเคราะห์ วิจาร์ณ และ ประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น สาระการเรียนรู้แกนกลาง บันเทิงคดี บทความ และข่าว

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 ซึ่งจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R จำนวน 6 ชั่วโมง และจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ จำนวน 6 ชั่วโมง

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1. วิธีสอนแบบ SQ4R หมายถึง วิธีการสอนที่พัฒนามาจาก SQ3R มุ่งให้ผู้เรียนอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย ซึ่งเป็นวิธีสอนที่เกี่ยวข้องกับการอ่านโดยตรง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นนำ คือ การนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนก่อนเข้าสู่สาระสำคัญ

2) ขั้นสอน คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ SQ4R ซึ่งประกอบไปด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 การสำรวจ Survey (S) คือ การอ่านสำรวจ เพื่อให้เห็นภาพกว้าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เพื่อดูขอบเขตของเนื้อหาของข้อเขียนนั้นอย่างคร่าว ๆ

ขั้นที่ 2 การตั้งคำถาม Question (Q) คือ การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 3 การอ่าน Read (R) คือ การอ่านเพื่อค้นหาคำตอบให้แก่คำถามที่ตั้งไว้ เมื่อพบคำตอบที่ต้องการควรทำเครื่องหมายไว้ให้มองเห็นได้ง่าย

ขั้นที่ 4 การจดบันทึก Record (R) คือ การทบทวนอ่านซ้ำอย่างรอบคอบ จดบันทึกข้อมูลที่
ได้จากขั้น Read โดยการบันทึกจะบันทึกส่วนที่สำคัญ

ขั้นที่ 5 การสรุปใจความสำคัญ Recite (R) คือ การเขียนสรุปใจความสำคัญด้วยภาษาของ
ตนเอง

ขั้นที่ 6 การวิเคราะห์ Reflect (R) คือ การวิเคราะห์ วิจาร์ณเรื่องที่อ่าน โดยใช้เหตุผล
สนับสนุนเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิมโดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง

3) ขั้นสรุป คือ การสรุปความรู้ของของผู้เรียนและวัดผลประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้
ที่กำหนดไว้

2. วิธีสอนแบบปกติ หมายถึง กระบวนการเรียนการสอนที่ครูถ่ายทอดเนื้อหาสาระให้นักเรียนรับฟังและจด
บันทึก โดยใช้การพูด บอก เล่า บรรยาย เป็นหลัก ส่วนใหญ่นักเรียนเป็นผู้รับความรู้ ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นนำ คือ การนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่สาระสำคัญ อาจใช้เทคนิคการสอนร่วมด้วย

2) ขั้นสอน คือ การพูด บอก เล่า บรรยาย ตามเนื้อหาสาระ ผู้บรรยายควรสร้างความสนใจของผู้เรียน
ให้เรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

3) ขั้นสรุป คือ การสรุปความคิดรวบยอดจากเนื้อหาสาระ โดยผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์
การเรียนรู้ตามที่กำหนด

3. ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่วัดได้จากคะแนนแบบทดสอบ
การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทอ่าน 3 ประเภท ได้แก่ บทเชิงคดี บทความ และข่าว เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาและแยก
องค์ประกอบเนื้อหาออกเป็นส่วน ๆ ตามประเภทของบทอ่าน โดยวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ 6 ด้าน
ได้แก่ 1. ประเภทของบทอ่าน บอกว่าบทอ่านเป็นสารประเภทใด 2. ใจความสำคัญของเรื่อง บอกได้ว่าเนื้อหาใคร
ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม และอย่างไร 3. แยกองค์ประกอบ บอกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทอ่าน 4. การใช้
ภาษา วิเคราะห์ความหมายของคำศัพท์ สำนวน และการเปรียบเทียบ 5. จุดมุ่งหมายของบทอ่าน บอกจุดมุ่งหมายของ
สารที่อ่าน 6. ความรู้สึกของผู้เขียน บอกอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียน ซึ่งแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิง
วิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นคำถามแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ผ่านเกณฑ์
ร้อยละ 70

4. แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง เครื่องมือแบบทดสอบสำหรับวัดความสามารถ
ในการอ่านเชิงวิเคราะห์ คำถามรูปแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยวัดตามองค์ประกอบ
6 ด้าน ได้แก่ 1. ประเภทของบทอ่าน 2. ใจความสำคัญของเรื่อง 3. แยกองค์ประกอบ 4. การใช้ภาษา 5. จุดมุ่งหมาย
ของบทอ่าน 6. ความรู้สึกของผู้เขียน โดยมีบทอ่าน 3 ประเภท ได้แก่ บทเชิงคดี บทความ และข่าว สร้างขึ้นโดยผ่าน
การวิเคราะห์จากแบบการวิเคราะห์ความสำคัญของเนื้อหาวิชาจากเวลาที่ใช้สอน Table of Specifications (TOS)

วิธีดำเนินการทดลอง

งานวิจัยเรื่อง ผลของการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีวิธีการดำเนินการทดลอง ดังนี้

- 1) ใช้เครื่องมือแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ไปด้วยวัดกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนใช้แผนการจัดการเรียนรู้
- 2) ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง กับกลุ่มทดลอง
- 3) ใช้เครื่องมือแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง กับกลุ่มควบคุม
- 4) ใช้เครื่องมือแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ไปด้วยวัดกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแบบวัดชุดเดียวกับก่อนทดลอง
- 5) ตรวจให้คะแนนและนำคะแนนมาหาค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่า t-test

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง โดยมีเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้แก่ การอ่านเชิงวิเคราะห์บันเทิงคดี จำนวน 2 ชั่วโมง การอ่านเชิงวิเคราะห์บทความ จำนวน 2 ชั่วโมง และการอ่านเชิงวิเคราะห์ข่าว จำนวน 2 ชั่วโมง และนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและปรับปรุงแก้ไข มีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1.00
2. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง โดยมีเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้แก่ การอ่านเชิงวิเคราะห์บันเทิงคดี จำนวน 2 ชั่วโมง การอ่านเชิงวิเคราะห์บทความ จำนวน 2 ชั่วโมง และการอ่านเชิงวิเคราะห์ข่าว จำนวน 2 ชั่วโมง และนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและปรับปรุงแก้ไข มีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1.00
- 3) แบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมาจากการวิเคราะห์ตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดองค์ประกอบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

มีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1.00 จากนั้นจึงนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (try out) คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/14 และคัดเลือกข้อที่สอดคล้องจำนวน 30 ข้อ จากการทดลองใช้พบว่า มีค่า p เท่ากับ 0.36-0.79 ค่า r เท่ากับ 0.20-0.80 และค่า KR-20 เท่ากับ 0.857

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำเครื่องมือแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มาใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/12 และนักเรียนกลุ่มควบคุม คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 โดยเป็นช่วงก่อนการทดลอง (Pre-test)

2. จัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยมีบทอ่านคือ บันเทิงคดี บทความ และข่าว โดยใช้เครื่องมือแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง กับกลุ่มทดลอง และใช้เครื่องมือแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง กับกลุ่มควบคุม

3. นำเครื่องมือแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มาใช้ทดสอบหลังการทดลอง (Post-test) กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้เป็นแบบทดสอบชุดเดียวกัน

4. นำข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือการวิจัยมาวิเคราะห์ข้อมูลตามสถิติเพื่อหาร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่า t-test เพื่อสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลในลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ Independent sample test

2. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ Dependent sample test

3. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กับเกณฑ์ร้อยละ 70

ผลการวิจัย

จากการวิจัยผลของการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ

นักเรียน	n	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig
กลุ่มทดลอง	38	24.11	2.36	2.741*	0.008
กลุ่มควบคุม	38	22.66	2.25		

* P < .05

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้องที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ4R มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 24.11 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.36 ซึ่งสูงกว่าห้องที่ใช้วิธีสอนแบบปกติ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 22.66 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.25 โดยมีค่า t-test เท่ากับ 2.741 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

ระยะเวลา	n	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig
ก่อนการทดลอง	38	19.00	4.10	-9.985*	0.000
หลังการทดลอง	38	24.11	2.36		

* P < .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังใช้วิธีสอนแบบ SQ4R มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.11 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.36 สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กับเกณฑ์ร้อยละ 70

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กับเกณฑ์ร้อยละ 70

ระยะเวลา	n	$\bar{x}$	S.D.	t
หลังการทดลอง	38	24.11	2.36	8.121*

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.11 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.36 เป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 70 ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษามาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านที่ 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ตัวชี้วัดที่ 1.1.1 มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ ประจำปีการศึกษา 2568 ของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้องที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ4R มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ใช้วิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอน SQ4R มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอน SQ4R มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 70

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยข้อที่ 1 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้องที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ4R มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 24.11 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.36 ซึ่งสูงกว่าห้องที่ใช้วิธีสอนแบบปกติ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 22.66 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.25 โดยมีค่า t-test เท่ากับ 2.741 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้องที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ4R มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่าห้องที่ใช้วิธีสอนแบบปกติ เนื่องมาจากวิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีที่ช่วยพัฒนาการอ่านโดยตรง มีกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้อ่านพร้อมกับวิเคราะห์บทอ่านด้วยตนเอง สอดคล้องกับ สุกนธ์ สินธพานนท์, พองจันทร์ สุขยิ่ง, จินตนา วีรเกียรติสุนทร และพิวัสสานุภรณ์ (2554) กล่าวว่า วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีสอนซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเลือกสิ่งที่เขาคาดว่าจะรู้จากบทที่อ่าน เข้าใจแนวคิดเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว จำได้ดี และทบทวนเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปรับปรุงจากการสอน SQ3R ของ ฟรานซิส พี. โรบินสัน (Francis P. Robinson) ส่งผลให้วิธีสอนแบบ SQ4R พัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ให้สูงขึ้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชลธิดา หงษ์เหม (2560) พบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิดสูงกว่าก่อน

จัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นริศรา ชยธวัช (2563) พบว่า ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นวิธีสอนแบบ SQ4R ที่เน้นให้ผู้เรียนอ่านและวิเคราะห์บทอ่านจึงสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านได้สูงกว่าการสอนแบบดั้งเดิม

2. จากผลการวิจัยข้อที่ 2 พบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังใช้วิธีสอนแบบ SQ4R มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 24.11 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.36 สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 19.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 4.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ4R มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เนื่องจากวิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีสอนที่ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านโดยตรง มีขั้นตอนที่ชัดเจน สามารถช่วยให้ผู้เรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านได้เริ่มต้นอ่านอย่างเป็นขั้นตอนตลอดจนสามารถวิเคราะห์บทอ่านได้ อีกทั้งยังทราบองค์ประกอบต่าง ๆ ในบทอ่าน สามารถระบุประเภทของบทอ่านจากการอ่านอย่างคร่าว ๆ จับใจความสำคัญผ่านการตั้งคำถามและตอบคำถามจากบทอ่าน วิเคราะห์องค์ประกอบของบทอ่าน ภาษาที่ใช้ จุดมุ่งหมายของบทอ่านและความรู้สึกของผู้เขียน ทำให้ผู้เรียนได้อ่านและวิเคราะห์อย่างต่อเนื่องมากกว่าการอ่านเรื่องราวให้จบเพียงเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Gunning (1996) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้แบบ SQ4R หมายถึงวิธีการสอนอย่างเป็นระบบเป็นวิธีสอนเพื่อความเข้าใจในการอ่าน การตีความ ขยายความ สรุปและจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง ซึ่งการสอนแบบ SQ4R เน้นการอ่านซ้ำ ๆ จนกว่าจะเข้าใจและจดจำเรื่องราวที่อ่านได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉีร์วราศรี ธรรมวัตร (2567) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสถาพร ปุ่มเป้า (2563) พบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทองของนักเรียน ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่จะต้องมีความเข้าใจในบทอ่าน โดยอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมายตามวิธีสอนแบบ SQ4R จึงส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่สูงขึ้น

3. จากผลการวิจัยข้อที่ 2 พบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังใช้วิธีสอนแบบ SQ4R มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 24.11 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.36 เป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 70 เนื่องจากวิธีสอนแบบ SQ4R ทำให้ผู้เรียนฝึกอ่านได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้อ่านได้อ่านบทอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมายในการอ่านทำให้ผู้เรียนเข้าใจสาระที่อ่านและนำไปสู่การวิเคราะห์ได้ในลำดับต่อมา สอดคล้องกับแนวคิดของ สุคนธ์ สินธพานนท์, พองจันทร์ สุขยิ่ง, จินตนา วีรเกียรติสุนทร และพิวัสสา นภารัตน์

(2554) กล่าวถึงประโยชน์ของ SQ4R ไว้ว่า ผู้เรียนได้ฝึกอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน โดยการตั้งคำถามไว้ล่วงหน้าให้รู้ว่าหลังการอ่านแล้วต้องรู้อะไร สามารถสรุปใจความสำคัญและแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่อ่านได้ และสอดคล้องกับแนวคิดของพินิตนาฏ ชูฤกษ์ (2551) กล่าวว่า SQ4R เป็นวิธีสอนที่ช่วยพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ช่วยให้การอ่านเกิดประสิทธิภาพที่ดีขึ้น การสอนอ่านแบบ SQ4R เป็นการสอนที่ได้รับการพัฒนาและตั้งอยู่บนพื้นฐานแนวคิดทางการเรียนการสอนภาษา เป็นขั้นตอนหรือวิธีการที่จะทำให้การอ่านบรรลุผลตามเป้าหมาย มีองค์ประกอบสำคัญอยู่ 2 ส่วน คือ ความตระหนักรู้และการควบคุมกลไกที่ใช้ในกระบวนการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มรรคณา คาระวะ (2563) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธี เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์เฉลี่ย 26.36 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นวิธีสอนแบบ SQ4R จึงเป็นวิธีสอนที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ให้สูงขึ้นจนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

1. ก่อนการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนควรพานักเรียนทบทวนขั้นตอนการอ่านของ SQ4R เนื่องจากในบางครั้งผู้เรียนยังจดจำขั้นตอนได้ไม่ครบถ้วนและอาจเกิดความสับสนเพราะไม่เคยรู้จักมาก่อน
2. การแบ่งกลุ่มในการทำกิจกรรมควรคละผู้เรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อให้สมาชิกกระตมความคิดและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการทำงาน โดยครูผู้สอนให้คำแนะนำและดูแลอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีบทอ่านที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์หรือเอกลักษณ์ของสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความรู้และเป็นบทอ่านที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียนโดยตรง เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการอ่านและนำไปต่อยอดในการอ่านระดับสูงขึ้นไป
2. ควรนำวิธีสอนแบบ SQ4R ไปร่วมกับการใช้เทคนิคการสอนรูปแบบอื่น ๆ ที่สอดคล้องกันเพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านให้กับผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- ชลธิดา หงษ์เหม. (2560). *การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิด* [ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. DSpace JSPUI. <http://itthesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/1470>
- ธีร์วรารัศม์ ธรรมวัตร. (2567). *การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2* [การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม]. DSpace at Mahasarakham University. <http://202.28.34.124/dspace/handle/123456789/2995>
- นริศรา ชยธวัช. (2563). *การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2* [ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. DSpace JSPUI. <http://itthesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/3116>
- พนิตนาฏ ชูฤกษ์. (2551). *อ่านเร็วให้เป็นจับประเด็นให้อยู่หมัด*. เพรสท ออฟเซท.
- มรรคณา คาระวะ. (2563). *ผลการสอนด้วยวิธี เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3* [ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์]. ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย. https://tdc.thailis.or.th/tdc/browse.php?option=show&browse_type=title&titleid=609819&query=%E0%CD%CA%20%A4%D4%C7%20%E2%BF%C3%EC%20%CD%D2%C3%EC&s_mode=any&d_field=&d_start=0000-00-00&d_end=2569-03-11&limit_lang=&limited_lang_code=&order=&order_by=&order_type=&result_id=21&maxid=30
- สถาพร ปุ่มเป้า. (2563). *การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* [การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร]. NU Intellectual Repository. <https://nuir.lib.nu.ac.th/dspace/handle/123456789/5359>
- สุคนธ์ สิ้นธพานนท์, พงษ์จันทร์ สุขยิ่ง, จินตนา วีระเกียรติสุนทร และพิวัสสา นภารัตน์. (2554). *วิธีสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน*. ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิคพรีนติ้ง.
- Gunning T.G. (1996). *Reading instruction for all children*. Allyn and Bacon.